

Minkätähden?

Minkätähden me työluokan naiset, me jotka näemme yhteiskunnallisen kurjuuden ympärillämme kaikessa alastomuudessaan, minkätähden olemme niin välinpitämättömiä sen suhteen? Minkätähden emme tahdo nähdä avoimin silmin olevia oloja senlaisiksi kuin ne ovat? Me tahdomme mieluummin sulkea silmämme ja heittäytyä välinpitämättömiksi, sanoen: luoja on niin määrännyt. Minkätähden sanotaan, jos joku ponnistuksistaan ja kunnollisuudesta huolimatta joutuu kurjuuteen: se on hänen oma syynsä! eihän hän ole juuri parempaan tottunutkaan.

Ja kumminkin olemme me saaneet ponnistella siitä saakka kuin kynnelle kykenimme, useasti vieraalta hankkien elatuksemme. Miehuuden päivinäme me voimme ansaita juuri niin paljon, että voimme rehellisesti elää. Ja ponnistellesamme koko pitkän elämäme iän, ei meitä elähytä ajatus: jonkun ajan kuluttua saamme virkaylennystä ja palkankorotusta ja vanhuuden tultua eläkkeen.

Silloin kuin parempiosaiset yhteiskunnassa vetäytyvät levolle, saaden suuret lahjapalkkiot virkavuosiensa päätyttyä, niin meille häämöittää vanhuuden turvana — vaivaishuone, ilottomana ja kolkkona.

Minkätähden ei kaikista toimista makseta kunnollisuuden mukaan? Eikö kaikki ammatit ole yhteiskunnan ylläpitämiseksi yhtä tärkeitä? Eikö yhtähyvin tarvita kadunlakasijaa kuin senaattoriakin, sekä pesijää kuin opettajaakin? Ilman molempiakaan ei yhteiskunta voi olla tasapainossa. Siis molemmat täyttävät yhteiskunnalliset välttämättömyydet ja niinmuodoin olisivat myöskin molemmat ansainneet riittävän toimeentulon sekä vanhuuden eläkkeen.

Vaan me sanomme tyytyväisinä: emmehän voi vaatiakaan olojen parantumista, eihän meillä ole koulusivistystä, ei hienoa käytöstä, me olemme vaan oppimattomia ruumillisen työntekijöitä.

Onko se ollut meidän syyimme, ettemme ole saaneet sivistystä itsellemme? Ja onko sekin meidän syyimme, ettei meidän isät voineet ansaita niin paljon, että he olisivat voineet lähettää meidät kouluun? Oliko se meidän syyimme, että vanhempamme siitä huolimatta, että he työskentelivät kuin orjat, eivät voineet saada kaikkina aikoina tarpeeksi ruokaa lapsillen? Onko vanhemmillemme viaksi luettava, ettei leipä aina ollut puhtaasta ruokiista leivottu, vaan kastettiin suolaveteen ja juotiin vettä päälle.

Ja se oli olevinaan jo koko herkkua jos saatiin suolamaitoa laittaa. Ja oliko sekini äidin syy, jos täytyi ohut karttuunahame yllä, joku riepu kiedottuna päähän ja melkein ilman alusvaatteita, taivaltaa pitkiä kylämatkoja asioilla, jolloin itkettiin ja paleltiin. Ei suinkaan! Eikä voinut kumpikaan vanhemmistamme sille mitään, että väliin kaikki lapset saivat vuoron jälkeen käyttää yhtä ja samaa pukua. Ei sekään voinut olla edes huolimattomuuden syy, että heidän lapsensa jo siinä iässä, jolloin onnellisimmissa oloissa elävät lähettävät lapsensa palvelustytön saattamina kouluun, heidän sai mennä vieraalle palvelukseen — ja joutua usein tunnettomien ihmisten himojen uhriksi. Ei heitä myöskään voida syyttää siitä, etteivät avustaneet lapsiaan mihinkään ammattikouluun, sillä siihen ei heillä ollut varaa. Vaan lapset saivat ottaa työtä mistä saivat ja kuinka halvasta tahansa, sillä täytyihän heidän elää.

Ja voiko sitä lukea rikokseksi, että köyhän lapsi, päästyään ansioon saa ottaa osan yhteiskuntataakasta kantaakseen, maksamalla eläkettä vanhoille vanhemmilleen, kun omatunto ei salli heidän lähettää vanhempiaan vaivaistaloon, koska yhteiskunta ainoastaan valituilleen antaa eläkkeen.

Eikö meidänkin vanhempamme kasvattaneet meitä parhaansa mukaan, antaen kaiken sen, mitä heillä oli. Eikö yhteiskunta hyötynyt vanhempiemme työstä, joskin eri tavalla kuin lukumiesten? Kasvattihan vanhempamme joukon terveitä, voimakkaita kansalaisia, jotka taas vuorostaan työskentelevät yhteiskunnassa.

Minkätähden siitä työstä, joka on raskaampaa, aina maksetaan pienempi palkka? Minkätähden toisesta toimesta maksetaan yhtä monta markkaa, kuin toisesta penniä?

Kun näitä kaikkia ajattelee, niin tulee ihmetelleen kysyneeksi: Kuinka kaikki tämä on ollut ja on vieläkin mahdollista? Kenen on syy, että olot vielä tänä päivänäkin rehoittavat samalaisina, kuin ne ovat olleet vuosituhansia?

Olisikohan syy meissä itsessäkin? Ja myöntää täytyy, että me olemme itse tämän vanhan katsantokannan puolustajia. Me itse kunnioitamme hienoja valkoisia käsiä, jotka todistavat että he eivät raskaaseen työhön koske. Me kumarramme sille, joka jo lapsuudestaan on tottunut käskemään. Me annamme arvon sille, jonka tiedämme maksavan työntekijöilleen nälkäpalkkoja ja itsensä ylellisyyteen verhoavan. Me halveksimme karkeata nuttua, me kartamme känsäistä kättä ja kunnioituksella annamme silkkiin puetulle harmaahapselle tietä, vaan köyhä vapiseva vanhus saa väistyä meitä. Tämä on katkerata ivaa, vaan se on totta.

Täytyykö olojen aina yhä eteenkinpäin jatkua tällä tavalla? Eikö löydy mitään mahdollisuutta niiden muuttamiseksi? Eikö meillä työläisnaisilla tässä ole mitään tehtävää, mitään velvollisuuksia täytettävänä, jonka eteen kannattaisi työskennellä?

Ja siihen saamme vastata on. Meillä naisilla juuri onkin suuria velvollisuuksia tässä suhteessa. Mehän olemme tulevan sukupolven kasvattajia, mehän voimme istuttaa jo lapsen pienenä ollessa oikeuskäsitteen lapsen sydämeen ja mehän voimme opettaa lapsen antamaan arvoa ihmisille ihmisenä, eikä yhteiskunnallisessa asemassa olevana henkilönä. Me voimme itse turvata toinen toisiamme sortovaltaa vastaan. Me voimme yhteisillä voimilla luoda uudet olot yhteiskunnassa, olot sellaiset, että kaikki voivat siellä saada riittävän toimeentulon ja rauhallisen vanhuuden, olot, jossa raatajankin lapset saavat rauhassa viettää lapsuutensa, oppien sivistystä ja jossa ammattitaito on jokaisen saavutettavissa.

Voimmeko kaiken tämän saavuttaa? Voimme kyllä yhteisvoimin, kun turvaamme toinen toistamme, teemme yhteisiä vaatimuksia ja tämän voimme tehdä liittymällä yhdistyksiin ja missä semmoista ei ole, perustamalla uuden.

Sosiaalisen työväen liikkeen avulla ja omaamalla sen perusopit, voimme olla toivossa, että valoisimmat päivät lapsillemme koituu ja itsekin mahdollisesti saamme toimeentulosta huolettoman vanhuuden.

Liittykää siis jokainen yhdistyksiin, sillä se on parempien olojen saavuttamisen välttämätön ehto.

Miina S.

Tehdasolot.

Ylipäänsä ovat tehdasolot kurjat miehillekin, mutta vieläkin kurjemmat ovat ne naisille.

Työpäivän pituus on jo suurimmaksi osaksi sama kumpaisellakin sukupuolella, mutta palkat ovat niin peräti epätasaiset. Ihan samasta työstä saavat naiset useimmissa tapauksissa ainoastaan kolmannen osan siitä kuin miehet. Ja miten erilaista kohtelua työnjohtajain puolelta onkaan! Naisille useinkin ärjytään, huudetaan, poljetaan jalkaa, heitä kiirehditään ja heitä haukutaan jos jonkinlaisilla nimityksillä, jota vastoin miehisiä työntekijöitä useimmissa tapauksissa puhutellaan edes kohteliaammin.

Löytyy tehtaita, joissa naisilta kielletään puhevapaus kokonaan. He eivät saa puhua keskenään muuta kuin mitä välttämättömyys työn onnistumisessa vaatii.

Jos he joskus uskaltavat poikkeuksen tehdä ja työtoverilleen jotain alkavat puhua työtä tehdessään, rupeaa johtaja huutamaan niin että tehtaan seinät raikuvat.